

۲۰۱۶/۰۸/۱۰

داکتر عبدالکریم وزیری

زراعت و مالداري (بخش: محصولات نباتي)

آسياب

انگلیسی: Mill
آلمانی: Mühle

آسيابهای آبی ابتدائی و سنتی در افغانستان طوری ساخته شده اند که دو تخته سنگ بزرگ مقاوم دایروی با قطر ۱ الی ۱,۵ متر بالای همدیگر قرار داده شده و توسط یک چرخ چوبی که در زیر سنگها نصب است حرکت داده می شوند. سنگ زیری یا پائینی ثابت بوده حرکت نمی کند. سنگ بالائی متحرک بوده در وسط یک شکاف به قطر ۲۰ الی ۳۰ سانتی متر برای داخل شدن دانه گندم داشته دور یک محور می چرخد. محل آسياب باید در قسمت پائینی یک جوی آب قرار داشته باشد تا آب به شتاب و فشار زیاد از بالا آمده به پائین جریان نموده و چرخ چوبی را که با سنگ بالائی آسياب توسط تسمه های چرمی وصل است بچرخاند (تصویر ۱). در خانه ها معمولاً هر خانواده یک آسياب دستی دارد که به نام دستاز یاد می شود (تصویر ۲). در اروپا در اوایل قرن ۲۰ از آسيابهای بزرگ که توسط باد چرخانده می شدند، استفاده به عمل می آمد. مخصوصاً آسيابهای بادی کشور هالند شهرت خاص داشتند (تصویر ۳). امروز این آسيابها برای مقاصد توریستی استفاده می شوند.

تصویر ۱ - ۳: آسياب سنتی آبی افغانی - آسياب دستی بنام دستاز - آسياب بادی هالندی